

EAPC blog

GENERAL

Fer de Catalunya un referent en Qualitat Democràtica – Jordi Foz i Dalmau, Núria Espuny i Salvadó i Ismael Peña López

🕒 12 de juliol de 2018 👤 XARXES 💬 1 COMENTARI

Vivim en una societat globalitzada, complexa i amb grans incerteses, en què la ciutadania no té el control d'una part important de les decisions que afecten la seva vida. En aquest context, s'ha fet palesa una crisi de confiança en les nostres institucions i en la política com a mecanisme per transformar la realitat en la recerca del bé comú. En front de les

solucions "populistes" o "elitistes", quines alternatives hi ha que aprofundeixin en la democràcia?

Per trobar la resposta la pregunta ens pot ser d'ajuda respondre'n una altra. Què tenen en comú Suècia, Dinamarca, Noruega i Suïssa que apareixen sempre al capdamunt dels estudis sobre bona governança, qualitat democràtica i resultats socioeconòmics?

Doncs bé allò que comparteixen és que en tots ells hi ha una percepció ciutadana de qualitat institucional. Sembla, per tant, que hi ha una evidència suficient per concloure que el desenvolupament

d'institucions de qualitat incrementa la confiança ciutadana i afavoreix el desenvolupament i la justícia social.

Les democràcies de qualitat són aquelles que, més enllà d'assegurar la imparcialitat en l'aplicació de les normes i en la gestió del serveis, es doten d'institucions formals i informals que incentiven que govern, mercat i societat actuïn de forma cooperativa i eficient, adoptant millors decisions en un entorn complex i disminuint les conductes extractives i desintegradores. En aquesta línia, les solucions republicanes cíviques passen per una visió institucional que permeti establir mecanismes i programes que reforcin les capacitats cooperatives i de participació de la ciutadania i dels actors polítics.

Cal construir institucions de qualitat que comuniquin adequadament la complexitat de les decisions i obrir canals ciutadans per enriquir-les. Per assolir aquest objectiu, calen institucions flexibles, obertes, transparents, intel·ligibles, avaluable, que aprofitin el potencial de les diferents formes d'exercici democràtic i de participació ciutadana, que rendeixen comptes i amb cultures ètiques i de la integritat.

Així doncs, el ventall de polítiques que cal desplegar, que cal construir col·lectivament, és molt ampli. I ha de ser permanentment revisable i controlable per la ciutadania.

De tots elles n'hi ha algunes d'essencials que ja s'estan desplegant en l'àmbit de la transparència, la integritat i la participació ciutadana. En l'àmbit de la transparència, per exemple, cal aprofundir en el canvi de paradigma: de la publicació d'allò que la normativa exigeix cal caminar cap a la publicació de tot allò que la normativa no prohibeix. Però no n'hi ha prou, cal que la informació que es posa a disposició de la ciutadania sigui intel·ligible i entenedora i que vingui acompanyada de mesures que n'afavoreixen la utilització per la ciutadania, les entitats, les empreses, els periodistes, per tothom, en definitiva. El repte és convertir les dades en informació i la informació en coneixement. Aquestes han de servir realment per apoderar la ciutadania, ja sigui perquè controli l'acció de govern, perquè ens ajudi a prendre millors decisions o perquè l'emprenedoria pugui crear nous negocis.

En l'eix de les polítiques de lluita contra la corrupció, un objectiu cabdal és construir infraestructures ètiques centrades en la prevenció i en la protecció dels alertadors. Cal que entrin en joc, per tant, mesures com ara l'autoregulació ètica, la formació continuada en prevenció, la construcció de canals per resoldre dilemes ètics i queixes, la protecció dels alertadors o la regulació clara dels conflictes d'interès.

En el terreny de la participació, hem d'utilitzar les eines de la democràcia representativa, directa i deliberativa, de totes elles, per a millorar la diagnosi de les necessitats socials i la concurrència a l'acció política de ciutadans que normalment no s'hi senten interpel·lats (especialment col·lectius vulnerables o en risc d'exclusió), així com per incrementar la traçabilitat de les polítiques públiques i l'acció legislativa. També hem de ser capaços de dotar-nos d'un sistema electoral, que no només incorpori el vot electrònic, sinó que permeti trobar un equilibri adequat entre la proporcionalitat i la proximitat entre l'elector i el seu representant. I, per damunt de tot, hem de ser capaços d'imaginar-nos el futur del país i de les seves institucions en els diferents àmbits de les polítiques públiques amb la participació de tothom.

En paral·lel cal promoure polítiques que afavoreixin l'articulació, la vertebració i l'autoreconeixement de la societat catalana a partir de la generació d'espais de sobirania des de l'acció ciutadana en els

campus més diversos: econòmic, social, cultural educatiu, comunicatiu, esportiu, etc. Només així podrem posar fre, si més no parcial, a aquells sectors que exerceixen un poder opac, un domini arbitrari sobre les nostres vides.

No és la tasca d'un dia, sinó un projecte d'apoderament ciutadà que requereix grans aliances i consensos, continuïtat i perseverança. Tampoc és un projecte lineal i que no es trobarà en entrebancs. Però, sens dubte, és un projecte que val la pena: fer de Catalunya un referent europeu en qualitat democràtica.

Jordi Foz i Dalmau, secretari de Transparència i Govern Obert

Núria Espuny i Salvadó, directora general de Transparència i Dades Obertes

Ismael Peña López, director general de Participació Ciutadana

◆ ISMAEL PEÑA-LÓPEZ, JORDI FOZ I DALMAU, NÚRIA ESPUNY I SALVADÓ, QUALITAT DEMOCRÀTICA, TRANSPARÈNCIA

ENTRADA PRÈVIA

Valors i lideratge públic – Ferran Sáez Mateu

ENTRADA SEGÜENT

Cal formalitzar l'aprenentatge informal i no formal del personal públic?

Comentaris a Fer de Catalunya un referent en Qualitat Democràtica – Jordi Foz i Dalmau, Núria Espuny i Salvadó i Ismael Peña López

Hernández López, antonio ha dit:

RESPON ↩

17 DE JULIOL DE 2018 A LES 6:50 PM

Hem sembla molt adient, la pregunta es: està la majoria de la societat en la mateixa línia d'integració i de coneixement, sembla evident que existència una "brecha digital" aleshores, com hem de fer front aquesta situació, cal millonaria en general en el conjunt de les polítiques públiques, reforma de l'administració i direcció pública professional.